KURJER WARSZAWSKI

D. 24 Września. — Rok 1840. Czwartek. № 253. Jutro, ŚŚ. Kleofas i Firmin. Nów.

Ogłoszono Organizacją *Okręgu Naukowego Warsz:* podpisaną przez N. PANA. Znajduie się w Gazecie Rządowej.

Rada Główna Opiekuńcza Instytutów Dobroczynnych. Podaie do wiadomości powszech: wypadek kwesty Wielko-tygodniowej na Szpitale Warszaw: po Kościołach i domach stolicy, wraz z wiadomością o podziale iej, i innych funduszów na Szpitale zbieranych. Kwestą po kościołach zajmowały się i wniosły: JO, JWW. i WW. Xiężna *Lubecka* zł. 1137 gr. 6, Hrabina *Potocka* zł. 2304 gr. 5, *Lubowidzka* zł. 1069 gr. 16, Hrabi: *Kicka* zł. 782 gr. 12, Jenerałowa *Berg* zł. 500, Hrabi: *Łubieńska* zł. 455 gr. 11, *Grabowska* zł. 320, *Łaszczyńska* zł. 178 gr. 20, *Dembowska* zł. 685 gr. 23, Marszałkowa *Pusłowska* zł. 646 gr. 12, *Popławska* zł. 779 gr. 14, *Radomińska* zł. 400 gr. 25, *Zenowicz* zł. 505 gr. 27, *Rupniewska* zł. 332 gr. 25, *Danielska* zł. 812; Łącznie zebrano summę zł. 10,410 gr. 16. Z czego otrzymały: XX. *Kapucyni* zł. 2304 gr. 5, XX. *Bernardyni* zł. 1069 gr. 16, Szpital Śgo *Ducha* PP. Marciokanek zł. 4206 gr. 10, Szpital Ś *Rocha* zł. 450, *Dzieciątka Jezus* zł. 178 gr. 20, Instytut Ś. *Kazimierza* zł. 1468 gr. 5, Insty: *Głuchoniemych* zł. 733 gr. 20; Razem wydano zł. 10,410 gr. 16. Kwestą po domach zatrudniały się następuiące Damy, i zebrały: JWW. i WW. *Lubowidzka* zł. 2,617 gr. 13, Hr: *Załuska* zł. 2,407 gr 15, Emilja *Kisielińska* zł. 2,186 gr. 23, *Lisiecka* zł. 1,991 gr. 20, *Zenowicz* zł. 3,020 gr. 4; razem zł. 12,223 gr. 15. Z widowisk danych w Wielkim tygodniu zł. 5,026; Z dopłaty pięciu groszowek na wszelkie widowiska w r. 1839 dawane, z procentu od poiedyńczych kwot przez Bank płaconego, było razem zł. 23,588 gr. 24; w ogóle zł. 40,838 gr. 9; których podział następny uczyniony został: Szpitalowi *Dzieciątka Jezus* zł. 10,000, PP. *Marciakanek* zł. 7000, BB. *Miłosierdzia* zł. 6000, Śgo *Łazarza* zł. 2000, Ś. *Rocha* zł. 1,000, *Ewangelickiemu* zł. 6,000, *Starozakonnych* zł. 4,000, Instytutowi *Oftalmicznemu* zł. 500, *Domowi Zdrowia* zł. 2,800, Szpitalowi *Miejskiemu starców* zł. 838 gr. 9, Ś. *Kazimierza* zł. 500, Instytutowi *Głuchoniemych* zł. 200; razem zł. 40,838 gr. 9. Rada Główna przy niniejszem ogłoszeniu ma za przyiemność złożyć podziękowanie Damom i towarzyszącym im mężczyznom za trudy ku pomnożeniu funduszów na wsparcie cierpiącej ludzkości podjęte. Wypłata kwot z kwesty kościelnej, uskuteczniona została bezpośrednio przez Damy które się zbieraniem kwesty zajmowały, wypłata zaś kwot z reszty funduszów wyżej wymienionych, zarządzoną została zwykłym w tej mierze porządkiem. Oprócz Dam wymienionych, były ieszcze i inne, posługą dobroczynną kwesty po domach i niektórych kościołach stolicy zaięte, lecz ani o wysokości zebranych ofiar, ani o ich podziale i przeznaczeniu, Rada opiekuiąca się Instytutami dobroczynnemi żadnej nie posiada wiadomości. Radca Stanu Prezes, *J. Lubowidzki.* —

Niniejszem podaie się do wiadomości publicznej, iż zapis Uczniów do *kursów prawnych* przez Najiaśniejszego PANA na dniu 23 Kwiet: (5 Maia) r. b najłaskawiej zatwierdzonych, rozpocznie się d. 16/23 b. m. i odbywać się będzie w kancellarji Komitetu-Examinacyjnego i Kursów Dodatkowych codzień z rana od godz: 9tej do 12tej, a po południu od 4tej do 6tej wyiąwszy Niedziele i Święta. Chcący zapisać się na kursa tutejsze prawne, obowiązani są złożyć: a) świadectwo z klassy 8 bądź filologicznej bądź technicznej dotychczasowych Gimnazjów; b) świadectwo moralnego sprawowania się od władz cywilnych miejscowych, ieżeli Gimnazjum nie w tym roku, ale dawniej ukończyli; c) zaręczenie Rodziców lub Opiekunów, że ściśle stosować się będą do wszelkich przepisów szkolnych, tudzież że stać będą, ieżeli nie maią

w miejscu rodziców lub krewnych, tylko u tych osób, którym utrzymywanie Uczniów na stancji przez Zwierzchność Gimnazjalną i Władzę policyjną iest dozwolone. Do kursów prawnych przyjmowani będą Uczniowie, którzy ukończyli z pożytkiem zupełny kurs nauk w Gimnazjum, i posiadaią należycie ięzyk rossyjski i łaciński. Dla udowodnienia czego winni będą nim zostaną zapisani, poddać się examinowi. Uczniowie klass prawnych opłacaią złp. 200 rocznie w 2ch ratach półrocznych, to iest: przy wpisie złp. 100 i tyleż dnia 1 Marca. Uwolnieni być mogą od opłaty przez JW. Kuratora Okręgu Naukowego Warszawskiego, Synowie niedostatnich Urzędników i ubodzy uczniowie Gimnazjów, którzy w naukach okazali znakomite postępy. Uczniowie na kursa prawne przyięci i zapisani, noszą mundur przepisany dla uczniów tutejszego Gubernjalnego Gimnazjum. — Od kilku dni powiewa na *Statku parowym* żegluiącym na *Wiśle*, flaga nowo nadana przez N. PANA wszystkim statkom będącym pod zarządzeniem *Banku Polskiego*. Flaga ta iest takaż iakiej używa flotta *Ladogska* i statki osad woyskowych, iej kolor iest biały z herbem Cesarstwa, a brzeg dolny odznaczony szerokim pasem w szafirowym i pąsowym kolorze. — Księgarnia *Zawadzkiego* i *Węckiego* przy ulicy Krakow: Przedm: Nr 415, odebrała nowe książki: *Chorał Gregorjański* rytualny, historycznie objaśniony i na teraźniejsze nóty przełożony dla użytku churów kościelnych, z akomp: organu lub fortepjanu przez X. J. *Jarmusiewicza*, in 4to, Wiedeń 1834, *zł.* 15. *Biblja* to iest Księgi starego i nowego Testamentu, według łacińskiego przekładu starego, w Kościele powszechnym przyiętego, na polski ięzyk znowu z pilnością przełożone, z wykładem Katolickim trudniejszych miejsc, do obrony wiary świętej powszechnej przeciw kacerstwom tych czasów należących, przedtym przez D. Jakóba *Wujka* z Wągrowca Theologa Societatis Jesu, z dozwoleniem Stolicy Apostolskiej, a nakładem JX. Arcybiskupa Gnieźnieńskiego etc.; wydane w Krakowie 1599, teraz cum licentia ordinarii praedrukowane; zł. 40. — Na zabawie wieczornej w domu Obywatelskim, zebrano do puszki za pośrednictwem Pani D. zł. 7 gr. 12, które ofiarowano na Salę Ochrony na Nowem-Mieście. Dar ten z prawdziwą wdzięcznością przyiętym został. W Red: Kurjera złożono niemaiące właściciela zł. 1½ na Szkółkę przy Dobroczynności, i od Felixa służącego za złe sprawowanie się zł. 5. Za Filiżankę w Sklepie Ubogich, ofiarowaną Szkółce, daią zł. 6; kto da więcej? — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości po *Pułkowniku* z roku *1769*, przywołana JPanna *Daszkiewicz*.

Anglja. — Co chwila spodziewaią się połogu Królowej *Wiktorji*. Doktor *Klark* został śpiesznie wezwany z *Londynu* do *Windsoru*. — Niektóre pisma francuzkie doniosły, że Wice Król *Egiptu* zagroził Konsulowi angielskiemu śmiercią, ieśli w przeciągu 10ciu godzin nie opuści *Alexandrji*.

Francja. — Obwarowanie *Paryża* było iuż planem od dawna zamierzonym, pochodzi od *Napoleona*; Rząd spodziewa się przez to uskutecznienie, oszczędzić na przyszłość wiele wojska i pieniędzy w razie obrony miasta. — Głoszono w *Paryżu*, że 10 tysięcy Turków wylądowało przy brzegach *Syrji*, i że flotta francuzka stawiała opór, który skończył się zatopieniem 2ch statków angielskich(?). — Depesza odesła w tych dniach do *Stambułu* miała zawieść Panu *Pontois* (Pątua) rozkaz, aby bezzwłocznie wrócił do Francji. Podobnież Pan *Guizot* (Gizo) ma być odwołany. — 2,000 wychodzców hiszpańskich sprowadzono do *Szerburga* dla wznowienia prac warownych. — Kasjer *Mates*, który za spowodowanie deficytu przed 20tą laty był skazany zaocznie, a teraz został wydany przez Władze niemieckie, uzyskał wyrok skazuiący go na 15to letnie ciężkie więzienie i zapłacenie 200,000 fr.

Niemcy. — Odbudowanie miasta *Bahi* w Węgrzech, zniszczonego ostatnią powodzią, żywo postępuie; do zimy będzie 600 domów ukończonych. — 11go b. m. w *Królewcu* miasto dawało dla Króla i Królowej świetne śniadanie w urzą-

dzonej na to giełdzie, której ściany okryte były pąsową materją wełnianą ze złotemi galonami. Pod aleą lipową ustawiono stół królewski, obok niego tryskały fontanny, a popiersia Króla i Królowej stały wśród kłąbu najnowszych kwiatów. Po godzinie 1szej przybył Król z Xiążętami swego domu; huczne okrzyki: *niech żyie*, rozległy się w powietrzu. Król zwiedziwszy wszystkie sale, oświadczył zadowolenie i następnie zasiadł do stołu. Królowę prowadził pierwszy Burmistrz P. *Auerswald*, a Król, iego małżonkę. Przy stole pił Monarcha za pomyślność Miasta, słusznie noszącego miano królewskiego grodu, bo zawsze było wiernem, tak w dniach szczęścia iako i niepowodzeń.

Rozmaitości. — Od nieiakiego czasu można wiedzieć w londyńskim *instytucie politechnicznym* doświadczenia kierowania bałonem podług wynalazku sławnego żeglarza *Greena*. Balon maiący około 3 stopy średnicy iest opatrzony 2ma drewnianemi skrzydłami, nakształt skrzydeł młyńskich, którym można nadawać postawę horyzontalną, lub prostopadłą, i które obracaią się z lewej strony na prawą. Sprężyna kieruie wszystkiemi obrotami, tak, iż do woli można sterować bałonem do góry lub na dół, albo też na prawo lub na lewo. P. *Green* mniema, iż za pomocą tych skrzydeł zdoła odbyć oddawna zamierzoną podróż do *Ameryki*; przy dużym bałonie potrzeba będzie skrzydeł 6ciu stóp długości. — *Zwyczaj spiiania zdrowia u Chińczyków.* Oprócz dni pewnych, w których *Chińczykowie* na festynach podług etykiety wznoszą za zdrowie kielichy, spełniaią ie także przy różnych innych okolicznościach. Dla odbycia tego aktu z wszelką uroczystością, powstaią w iednym czasie dwaj Chińczykowie z swoiego miejsca, i wziąwszy w oburącz kielichy udaią się na środek pokoiu. Potem podniosłszy kielichy czyli raczej czarki do góry, spuszczaią ie pomału aż ku ziemi, a im bardziej schylą się, tem większą ten akt grzeczność oznacza. Ukłon ten ponawiaią trzy, sześć, a nawet dziewięć razy, przyczem każdy z nich pilnie daie baczność, aby go w ukłonie nie prześcigniono, aż nareście obadwa przytknąwszy do ust swych czarki, napój razem wychylą, poczem obracaią czarki denkiem do góry dla okazania, iż nic nie pozostało. Gdy to stanie się, kłaniaią się ieszcze raz ieden drugiemu i wracaią na swoie miejsce. Atoli tu rozpoczyna się nowy wyścig w grzecznościach, ponieważ żaden z nich wprzódy usiąść nie chce, a cała ta sprawa po wielu grymasach i grzecznościach w ten sposób kończy się, że udaią iak gdyby siadali; nadrabiaią iestami, a na koniec za iednym razem oba w równym czasie z ceremonjami siadaią. — *Nowoiorkska* gazeta donosi o szczególniejszem zdarzeniu: 2-letni Synek tamecznego Organisty w skutku przelęknienia gdy obaczył Kominiarza wyłażącego z kominka w pokoiu, utracił władzę wymawiania, tylko bełkotał niezrozumiale; iednak był bardzo poiętny, wyuczono go czytać i był nader przyiemnym młodzieńcem, co trwało przez lat 18; niedawno ujrzał śliczną Panienkę gdy upadła na ulicy, a w tejże chwili rozbiegane konie iuż byłyby ią roztratowały; Młodzieniec wstrzymuie konie, i ocala życie ślicznej Panienki; ta scena była iedną z najinteresowniejszych, widzieć ocaloną wracaiącą z śmiertelnego przestrachu, i Młodzieńca uszczęśliwionego; ale ta chwila była ieszcze nierównie osobliwszą, bo gwałtowne wzruszenie młodzieńca przywróciło mu władzę wymawiania. O podobnym wypadku iest wiadomość w r. z. w opisie życia Malarza Mich: *Stachowicza*: Ojciec iego, nadworny Drukarz Króla S t a n i s ł a w a, miał liczne potomstwo, między którem *Michał*, ledwie rok maiąc, wypadł z ręki piastunki i tak mocno o ziemię uderzył, iż mu spłaszczyła się głowa. W skutek zapewne tego przypadku utracił zupełnie pamięć i nie mógł nauczyć się mówić, aż drugie, niemniej smutne zdarzenie, rozwiązało mu w 5tym roku życia spętany ięzyk. Igraiąc z nożem, przebił sobie na wylot dłoń. Ból i zlęknienie tak gwałtownie na mózg iego działały, że odtąd zaczął mówić, wszakże pamięć została na całe życie tępą. Gdy iuż doszedł lat zdolnych do uczenia, Ojciec od-

dał go do szkół publicz:, ale młody *Stachowicz*, pomimo największej pilności i usiłowań, nie postępował w naukach; zbywało mu bowiem na najpotrzebniejszym przymiocie do nabrania wiadomości, to iest na pamięci. Spędziwszy nadaremnie czas do roku 14go w szkołach, zaczął myśleć o obraniu sobie zawodu, w którym usługa pamięci mniej iest potrzebną; Ojciec oddawał go do rozmaitych rzemiosł, ale gdy w nich młody *Stachowicz* żadnego upodobania nie znajdował, powierzył go nareszcie biegłemu Malarzowi krakowskiemu, Kazimierzowi *Mołodzieńskiemu*. Teraz *Stachowicz* znajdował się w swoim żywiocie i w pracowni tego malarza w krótkim przeciągu czasu takie uczynił postępy, że gdy sławny Fr: *Szmuglewicz*, wróciwszy z *Rzymu*, oglądał iego obrazy, spostrzegł zaraz w *Stachowiczu* wyższy talent i usiłował go sprowadzić do *Warszawy*. Lecz *Stachowicz*, z przywiązania do zgrzybiałych rodziców, pozostał w *Krakowie*. *Stachowicz* porzucił malarstwo historyczne, oddawszy się całkiem malarstwu religijnemu, i przyozdobiwszy obrazami swemi mnóstwo kościołów, umarł 26go Marca 1825, maiąc lat 57.

PRZYJECHALI do WARSZAWY

Obruczew Jenerał z Petersburga; Read Jenerał z Łowicza; Szyling Jenerał z Wiednia; Neselrode Hr: Jenerał i Masłowski Sztabs Kapitan z Płocka; Karwowski Piotr Dzie: z Wilkowic; Palczewska Teresa z Kalisza; Suchorski Niko: Dzie: z Stobna; Zychliński Józef Dzie: z Krzyszkowic; Rozen J. S. Bankier z Karlsbadu; Gromczewski Paw: Dzie: z Kleszewa; Rakowiecki Wład: Dzie: z Badowa.

DONIESIENIA.

Stosownie do decyzji p. o. Głównego Dyrektora w Kommissji Rządowej Sprawiedliwości Król: Pol:, JW. Aktualnego Radcy Stanu Starynkiewicza, wyrażonej w odezwie z Nru 8,384 do JW. Jenerała Dyżurnego czynnej Armji uczynionej, a Kommissji do wypełnienia przesłanej; Warszawska Kommissorjatska Kommissja, przez niniejsze podaiąc do powszechnej wiadomości i powinowatego do kogo to dotyczeć się ma, wypełnienia, zawiadamia: że w punkcie 1296 Tomu X. Zbioru Praw cywilnych Rossyjskich, postanowiono: „Wczasie wypełnienia wedle zawartej umowy, ukazane na Entreprenera lub Liweranta wszelkie poszukiwania i długi iak prywatne tak i skarbowe z żądaniem o potrąceniu z pieniężnych wypłat tym Entreprenerom i Liwerantom należących, nieuskuteczenia się, wrazie tylko gdyby na to było wolą samego Entreprenera lub Liweranta, z oświadczeniem na piśmie.“ A zatem ieżeli od Prokuratorów przy Trybunałach Cywilnych w Król: Pol: znajduiących się, postąpią do Kommissji na należące w zarządzeniu iej Entreprenerom pieniężne wypłaty, a reszta niestosuiąc się zgodnie do Punktu wyżej wyrażonego, i rozporządzeń Kommissji Rządowej Sprawiedliwosci, wiadomych iuż Prokuratorom z poleceń w dniu 1/13 Lutego 1839 r. wydanych, to takowę na satysfakcją nie będą przyięte.—Dnia 5/17 Września 1840 r. Zarządzaiący Kommissją Aktualny Radca Stanu *Żylcow*. Członek Kommissji 5 klassy *Ellers*. 10 klassy *Skibiczewski*.

☞ Jadącej Osobie traktem z Wrocławia do Piotrkowa, zginęła w drodze PIECZĄTKA mała mosiężna z napisem *Dzwonkowski*. Ostrzega się zatem iżby nikt z niej żadnego użytku nie robił, gdyż za dostrzeżeniem nieprawego iej użycia, winny do odpowiedzialności pociągnionym zostanie.

Podaie się do publicznej wiadomości, iż zaięte DRZEWO DĘBOWE w sążniach sztuk 110 we Wsi Kozerkach Powiecie Błońskim, Obwodzie Warszawskim, będzie w dniu 2 Października r. b. w Urzędzie Wójta Gminy Kozerki przez licytacją sprzedane.

Podaie się niniejszem do publicznej wiadomości, a szczególniej Obywateli ziemskich, iż w dniu 18 (30) Września r. b. odbywać się będzie w Biurze Zarządu Górniczego Okręgu Wschodniego w Suchedniowie, publiczna in minus licytacja na dostawę Furażów dla Pociągów fabrycznych, a mianowicie: Owsa około korcy 4,600, Siana około cento: 5,000, Słomy około centna: 5,900, hurtem lub w partjach, dla Zakładów szczegółowych. Konkurenci chcący podjąć się tej dostawy, zechcą przybyć w dniu oznaczonym do Suchedniowa, zaopatrzywszy się w kaucją w summie złp. 5,000 w gotowiznie, w papierach publicznych lub poręczeniach hipotecznych; ktoby zaś życzył sobie podjąć się dostawy tylko iakowej części powyższej ilości Furażów, złożyć może kaucję w stosunku tym zmniejszoną.

Dziś rano ciepła stopni 9. Wczoraj w południe 17.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro 34ty raz *Mirandolina*. 8my raz *Trzy Narzeczone w iednej*.

Dziś w Dolinie Szwajcarskiej Orkiestra Wrocławska.

Dziś od godziny 6 wieczorem, w Kawiarni przy ulicy Miodowej Nr 495 w domu W. Grabowskiego, nowo przybyłe z zagranicy Panny *Nojres*, śpiewać i grać będą na Arfach.

Jutro w handlu Maiewskiego przy ulicy Bednarskiej Śniadanie: Sandacz, Szczupak, Karp, Lin, Okoń, Karaś, Węgorz po tatarsku, Zupa rybna, Makaron, z parmezonem, Pieczeń huzarska, Gęś, Polędwica, Potrawa z pulard, Kotlety, Kurczęta i Raki.